Linux-komentorivitehtäviä

Kalle Sillanpää 2022

KYSYMYKSET 1-10:

- 1. Millä komennolla asennat konsolista .deb –tiedoston?
- 2. Mitä eroa on *sudo* ja *su* –komennoilla?
- 3. Millä komennolla näet käynnissä olevat ohjelmat?
- 4. Millä komennolla näet luettelon prosesseista, jotka kuluttavat eniten muistia ja suoritinta?
- 5. Millä komennolla voit sulkea ohjelman process id:n mukaan?
- 6. Millä komennolla voit selvittää, saadaanko <u>www.google.com</u> –osoitteeseen yhteyttä?
- 7. Millä komennoilla saat (reitittimen/julkisen) ip-osoitteesi selville?
- 8. Millä komennoilla päivität ohjelmapakettien lähteiden listan ja päivität asentamasi ohjelmat?
- 9. Millä komennolla asennat firefox-selaimen?
- 10. Millä komennolla poistat firefox-selaimen?

KYSYMYKSET 1-5: VASTAUKSET

• Millä komennolla asennat konsolista .deb –tiedoston?

sudo dpkg –I paketin_nimi.deb

Mitä eroa on sudo ja su –komennoilla?

sudo:lla saa pääkäyttäjän oikeudet, su = switch user->vaihtaa toiseen käyttäjään esim. su user2

Millä komennolla näet käynnissä olevat ohjelmat?

ps

• Millä komennolla näet luettelon prosesseista, jotka kuluttavat eniten muistia ja suoritinta?

top (tai htop jos asennettu)

• Millä komennolla voit sulkea ohjelman process id:n mukaan?

kill process_id esim. kill 230

KYSYMYKSET 6-10 VASTAUKSET

• Millä komennolla voit selvittää, saadaanko <u>www.google.com</u> –osoitteeseen yhteyttä?

ping www.google.com

• Millä komennoilla saat (reitittimen/julkisen) ip-osoitteesi selville?

ip addr tai ifconfig

 Millä komennoilla päivität ohjelmapakettien lähteiden listan ja päivität asentamasi ohjelmat?

sudo apt update && sudo apt upgrade

Millä komennolla asennat firefox-selaimen?

sudo apt install firefox tai vanhempi sudo apt-get install firefox

(ennen asennusta kannattaa aina päivittää ohjelmapakettien lähteiden lista)

Millä komennolla poistat firefox-selaimen?

sudo apt remove firefox (tai sudo apt-get remove firefox)

KYSYMYKSET 11-15:

- 11. Mikä merkki tarkoittaa kotihakemistoa (miten siirryt kotihakemistoon ilman /home/käyttäjä)?
- 12. Millä komennolla näet nykyisen hakemiston?
- 13. Millä komennolla näet nykyisen käyttäjän?
- 14. Miten luot uuden käyttäjän?
- 15. Miten vaihdat käyttäjää ns." lennosta"?

KYSYMYKSET 11-15: VASTAUKSET

 Mikä merkki tarkoittaa kotihakemistoa (miten siirryt kotihakemistoon ilman /home/käyttäjä)?

kotihakemistoon pääsee kirjoittamalla pelkän cd

tilde eli ~-merkki viittaa käyttäjän kotihakemistoon. esim. jos haluaa siirtyä /home/Pictures –kansioon niin voi siirtyä cd ~/Pictures

• Millä komennolla näet nykyisen hakemiston?

pwd (print working directory)

Millä komennolla näet nykyisen käyttäjän?

whoami

Miten luot uuden käyttäjän?

adduser käyttäjänimi

• Miten vaihdat käyttäjää ns."lennosta"?

su käyttäjänimi

KYSYMYKSET 16-22:

- 16. Millä komennolla näet hakemistojen ja tiedostojen oikeudet?
- 17. Miten asetat hakemistolle/tiedostolle oikeuksia?
- 18. Millä komennolla tyhjäät terminaalin? (on ainakin 2 nopeaa tapaa)
- 19. Jos unohdat käyttää sudo-komentoa, etkä viitsisi kirjoittaa koko tekstiä uudelleen, miten saat nopeasti toistettua edellisen komennon mutta *sudo*na?
- 20. Miten tyhjäät konsolin komentorivin hetkessä? Entä miten siirryt rivin alkuun?
- 21. Miten suoritat peräkkäin kaksi käskyä? a) niin että jos 1.käsky epäonnistuu niin toista ei ajeta ja b) niin että 2.käsky ajetaan vaikka 1.käsky epäonnistuu?
- 22. Mihin tiedostoon/tiedostoihin voit kirjoittaa aliaksia (Ubuntussa) niin että muutokset jäävät voimaan?

KYSYMYKSET 16 & 17: VASTAUKSET

• Millä komennolla näet hakemistojen ja tiedostojen oikeudet?

esim. Is -I

Miten asetat hakemistolle/tiedostolle oikeuksia?

chmod vaihtaa oikeuksia:

```
chmod [uago] [+-] [rwx]

u = User, a=All, g=Group, o=Others, + lisää oikeus, - poista oikeus

r = Read, w = Write, x = eXecute

-Huom. voit käyttää asettaessa myös <u>numeroita</u>
```

chown vaihtaa omistajaa:

```
sudo chown [new owner] filename
huom. [new owner] voi olla seuraavia(esimerkissä käyttäjänimi user):
user -vaihtaa tiedoston omistajan
user: -tekee kuten edellinen, mutta vaihtaa groupin user:in grouppiin
user:group -vaihtaa sekä käyttäjän että ryhmän joka omistaa tiedoston
:group –vaihtaa vain ryhmää joka omistaa tiedoston
```

KYSYMYKSET 18-22: VASTAUKSET

• Millä komennolla tyhjäät terminaalin? (on ainakin 2 nopeaa tapaa)

clear tyhjentää, CTRL-L (pienellä) siirtää terminaalia alaspäin (näyttää samalta kuin tyhjennettynä mutta voit skrollata ylöspäin niin näet edelliset komennot)

• Jos unohdat käyttää sudo-komentoa, etkä viitsisi kirjoittaa koko tekstiä uudelleen, miten saat nopeasti toistettua edellisen komennon mutta *sudo*na?

sudo!!

Miten tyhjäät konsolin komentorivin hetkessä? Entä miten siirryt rivin alkuun?

CTRL-U tyhjää, CTRL-A siirtyy alkuun

Miten suoritat peräkkäin kaksi käskyä? a) niin että jos 1.käsky epäonnistuu niin toista ei ajeta ja b)
niin että 2.käsky ajetaan vaikka 1.käsky epäonnistuu?

komento1 && komento2 suorittaa komento2 vain jos komento1 onnistui

komento1; komento2 suorittaa komento2 riippumatta siitä onnistuiko komento1

• Mihin tiedostoon/tiedostoihin voit kirjoittaa aliaksia (Ubuntussa) niin että muutokset jäävät voimaan?

/home/käyttäjä/.bashrc (tämän jälkeen tulee vielä joko ~./bashrc tai source ~/.bashrc) jotta bash uudelleenlatautuu. Mikäli käyttäjällä on .bash_aliases –tiedosto, <u>niin sinne voi lisätä omat aliakset</u>

KYSYMYKSET 23-27:

- 23. Jos olet tehnyt ls –komennolle aliaksen (esim. ls –la); miten saat toimimaan pelkän ls-komennon?
- 24. Miten näytät viimeiset 100 suorittamaasi komentoa?
- 25. Miten voit käynnistää aiemman suorittamasi komennon ko.komennon id:n mukaan?
- 26. Miten voit kustomoida Bash Promptia?
- 27. Miten voit "tallentaa" tietyn hakemiston sijainnin muistiin ja siirtyä siihen mistä tahansa hakemistosta popd-komennolla?

KYSYMYKSET 23-27: VASTAUKSET

- Jos olet tehnyt ls –komennolle aliaksen (esim. ls –la); miten saat toimimaan pelkän ls-komennon? \ls
- Miten näytät viimeiset 100 suorittamaasi komentoa?
- history 100
- Miten voit käynnistää aiemman suorittamasi komennon ko.komennon id:n mukaan?

(historyn alussa lukee id), ! [id] esim. !100

• Miten voit kustomoida Bash Promptia?

PS1="kustomointi tähän" youtube-video asiasta

jos haluaa pysyvään muutosta niin muokkaa PS1...riviä ~./.bashrc-tiedostossa

• Miten voit "tallentaa" tietyn hakemiston sijainnin muistiin ja siirtyä siihen mistä tahansa hakemistosta popd-komennolla?

pushd /hakemistoX

esim. home/userX/ -hakemistossa pushd /Pictures/wallpapers

sitten voi siirtyä vaikka cd /etc jossa jos kirjoittaa popd niin siirtyy taas /home/userX/Pictures/wallpaper

KYSYMYKSET 28-35:

- 28. Millä komennolla näet mihin ryhmiin kuulut?
- 29. Miten saat piilotiedostot ja piilohakemistot listattua?
- 30. Millä komennolla voit näyttää kaikki rivit tiedostosta josta löytyy haluamasi sana? /montako kertaa sana löytyy ko.tiedostosta?
- 31. Miten selvität, mistä esim. google-chrome konsolissa käynnistyy?
- 32. Miten teet pikakuvakkeen(tässä:symbolinen soft-link) konsolista työpöydälle tai kotikansioon (google-chromelle)
- 33. Millä komennolla saat ohjeita tietystä komennosta? (2 kpl)
- 34. Miten poistat hakemistot alihakemistoineen?
- 35. Mikä on useista distroista valmiiksi löytyvä nano?

KYSYMYKSET 28-35: VASTAUKSET

Millä komennolla näet mihin ryhmiin kuulut?

id

Miten saat piilotiedostot ja piilohakemistot listattua?

esim. ls –a (a = all; näyttää kaikki piilotetut .tiedostot ja .hakemistot)

 Millä komennolla voit näyttää kaikki rivit tiedostosta josta löytyy haluamasi sana? /montako kertaa sana löytyy ko.tiedostosta?

```
grep "haluttu_sana" tiedosto.txt
grep –c "haluttu_sana" tiedosto.txt näyttää montako kertaa löytyi
```

Miten selvität, mistä esim. google-chrome konsolissa käynnistyy?

whereis google-chrome

Miten teet pikakuvakkeen(tässä:symbolinen soft-link) konsolista työpöydälle tai kotikansioon (google-chromelle)

```
In -s /usr/bin/google-chrome ~/Desktop/linkin_nimi* *esim. google chrome Millä komennolla saat ohjeita tietystä komennosta? (2 kpl) man komento tai info komento
```

Miten poistat hakemistot alihakemistoineen?

rm –r [hakemisto]

• Mikä on useista distroista valmiiksi löytyvä nano?

tekstieditori